

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ 2022

Κριτήρια Αξιολόγησης
με Απαντήσεις

Γ΄ Λυκείου

Επιμέλεια : Ισιδώρα Μάλαμα

Κείμενο 1 (Μη Λογοτεχνικό Κείμενο)

Η «εκδίκηση της φύσης» και ο Διομήδης

Παντελής Μπουκάλας, Η Καθημερινή, 16/01/2022

Μολονότι θρυλείται ότι ζούμε στην εποχή του Ορθού Λόγου, κάθε φορά που αποκαλύπτεται η ανεπάρκειά μας μπροστά σε φυσικά συμβάντα που ξεπερνούν έστω και λίγο το αναμενόμενο και το προσδοκώμενο, σπεύδουμε στην αποθήκη με τα ξεθυσμασμένα κλισέ και αρπαζόμαστε από τη στερεοτυπική ανθρωπομορφική δεισιδαιμονία: «η μανία της φύσης», «η εκδίκηση της φύσης» και τα συναφή. Οι πιο θρήσκοι προσθέτουν την «οργή του Θεού» και την «τιμωρία των ουρανών». Είτε τη δαιμονική (ή διαβολική) φύση ενοχοποιούμε, πάντως, είτε τους αγγέλους που στέλνει ο Θεός για να μας σωφρονίσουν με τη ρομφαία τους, το αποτέλεσμα είναι το ίδιο: Βέβαιοι ότι αδυνατούμε να τα βγάλουμε πέρα όταν μας κατατρέχουν υπέρτερες εξωανθρώπινες δυνάμεις, συνεχίζουμε να κινούμαστε στην ίδια ρότα, απαλλαγμένοι από ψυχοφθόρα ηθικά διλήμματα και κουραστικές συνειδησιακές εμπλοκές σε ζητήματα με την ευθύνη στον πυρήνα τους: τη δική μας ευθύνη, διαβαθμισμένη, ναι, όχι όμως και ασήμαντη.

Γιατί ν' αλλάξουμε, σκεφτόμαστε, όταν δεν γίνεται ν' αλλάξουμε τίποτε; «Με τη μανία της φύσης δεν τα βγάζει κανείς πέρα» αφενός, «με τον Θεό δεν τα βάζει κανείς» αφετέρου, πάει και τελείωσε. «Αφετρίτου» δεν υπάρχει παρά μόνο όταν καλαμπουρίζουμε, κι ωστόσο υπάρχει και τρίτο αυτοαπαλλακτικό δογματάκι: «Έλα μωρέ, το τσιγκάκι της ταδεκόλας σε μάρανε, που το άφησα στο παγκάκι αντί να το ρίξω στον γαλάζιο κάδο; Και η πλαστική σακουλίτσα, που μου την πήρε ο άνεμος στην παραλία και βαρέθηκα να την κυνηγήσω, για να μη γίνω και θέαμα; Δεν βλέπεις τι κάνουν οι βιομήχανοι και οι πετρελαιάδες; Κι αυτοί που φυτεύουν ανεμογεννήτριες σε απάτητα βουνά, τάχα επειδή τους έπιασε ο καημός για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας;».

[...] Καταλαβαινόμαστε, αλίμονο. Εκείνο πάντως που δεν θέλουμε να καταλάβουμε είναι ότι δεν κινδυνολογούσε αναίτια η προφητεία που ακούστηκε ήδη τον πρώτο χρόνο της πανδημίας, ότι δηλαδή, έτσι όπως φερόμαστε πολίτες και πολιτικοί, άτομα, αυτοδιοίκηση και κυβερνήσεις, δεν θ' αργήσει ο καιρός που η Μεσόγειος θα έχει περισσότερες μάσκες παρά μέδουσες. Όπως έδειξε τον περυσινό Μάιο έρευνα της OceansAsia, που ασχολείται με την προστασία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, τουλάχιστον το 3% των μασκών μιας χρήσεως θα καταλήξει στη θάλασσα. Μη βιοδιασπώμενες οι μάσκες αυτές, θα ζήσουν στις θάλασσές μας 450 χρόνια, επιβαρύνοντας το θαλάσσιο περιβάλλον και θέτοντας σε κίνδυνο πολλά είδη ψαριών. Σαν θερινοί κολυμβητές, θα τις συνηθίσουμε στη θάλασσα όπως τις συνηθίσαμε ήδη πεταμένες στη στεριά; Δεν μοιάζει απίθανο.

<http://www.ananeotiki.gr/el/articles.asp?tid=12516>, 16.1.2022

Κείμενο 2 (Μη Λογοτεχνικό Κείμενο)

Μια αλληγορία για την κλιματική αλλαγή

Δούκας Χάρης, 27.01.2022, 05:50

Η ταινία «Don't Look Up», από τον σκηνοθέτη Adam McKay και τον συγγραφέα David Sirota, σκιαγραφεί ένα ζοφερό πορτρέτο ακόρεστης απληστίας και απεριόριστης χαζομάρας. Είναι μια αλληγορία για την κλιματική αλλαγή που γίνεται ακόμα πιο έντονη υπό το φως της συνεχιζόμενης πανδημίας. Στην ταινία παρουσιάζονται δύο αστρονόμοι που προσπαθούν (μάταια) να προειδοποιήσουν την ανθρωπότητα για την έλευση ενός καταστρεπτικού κομήτη, με το μήνυμά τους να αγνοείται και να περιφρονείται από την κοινωνία. Ο πανικός και η απόγνωση που αισθάνονται αντικατοπτρίζουν τον πανικό και την απόγνωση που αισθάνονται πολλοί ευαισθητοποιημένοι, ενεργοί πολίτες από τον κόσμο της επιστήμης, της κοινωνίας, της πολιτικής, των οργανώσεων, προσπαθώντας να γνωστοποιήσουν την ανάγκη άμεσης δράσης.

Και πώς να μην αισθάνονται έτσι, όταν με βάση την τελευταία έκθεση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, οι κυβερνήσεις σε παγκόσμιο επίπεδο επιδότησαν το 2020 τα ορυκτά καύσιμα (η καύση των οποίων είναι η βασική αιτία της ανθρωπογενούς κλιματική αλλαγής) με 5,9 τρις. €, που ισοδυναμεί με το 6,8% του παγκόσμιου Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ). Ο ίδιος οργανισμός εκτιμά πως οι επιδοτήσεις θα φθάσουν στο 7,4% του ΑΕΠ μέχρι το 2025. Μεγάλες εφημερίδες και τηλεοπτικά δελτία εξακολουθούν να προβάλλουν διαφημίσεις εταιρειών ορυκτών καυσίμων, με τις ειδήσεις για το κλίμα να αποτελούν κατά βάση ολιγόλεπτες lifestyle ενημερώσεις, πριν ή μετά από ποδοσφαιρικά / αθλητικά νέα. Εκπρόσωποι του επιχειρηματικού κόσμου ταυτόχρονα προωθούν τεχνολογικά ανώριμες λύσεις ως «πανάκεια» (όπως η δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα), ενώ δισεκατομμυριούχοι πωλούν τις παράλογες φαντασιώσεις τους (πως η λύση της ανθρωπότητας είναι απλά να μετακομίσει στο Διάστημα).

Είναι αλήθεια πως το ευρύ κοινό και οι παγκόσμιοι ηγέτες υποτιμούν πόσο ταχεία, σοβαρή και μόνιμη θα είναι η κλιματική και οικολογική κατάρρευση εάν η ανθρωπότητα αποτύχει να κινητοποιηθεί. Και αυτό παρόλο που οι μελέτες καταδεικνύουν πως απομένουν μόνο πέντε χρόνια, με τους σημερινούς ρυθμούς εκπομπών, μέχρι η ανθρωπότητα να δαπανήσει τον υπόλοιπο «προϋπολογισμό άνθρακα» για να παραμείνει κάτω από το όριο του 1,5°C της παγκόσμιας θέρμανσης. Οποιοδήποτε επίπεδο θέρμανσης πάνω από αυτό το όριο, ακόμα και μικρό, δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι θα είναι συμβατό με τον πολιτισμό μας, όπως τον γνωρίζουμε μέχρι σήμερα. Επιπλέον, κανένας ερευνητής δεν μπορεί να προδιαγράψει αν τα οικοσυστήματα του τροπικού δάσους του Αμαζονίου ή του στρώματος πάγου της Ανταρκτικής έχουν ήδη περάσει σε μη αναστρέψιμο επίπεδο υποβάθμισης.

Κι ενώ το κλιματικό σύστημα καταρρέει, οι επιστήμονες για το κλίμα έχουν μεγαλύτερη δυσκολία δημόσιας επικοινωνίας από τους αστρονόμους στο «Don't Look Up». Και αυτό γιατί η καταστροφή του κλίματος, παρόλο που εκτυλίσσεται εδώ και δεκαετίες και είναι αστραπιαία όσον αφορά στις ταχύτητες του πλανήτη, είναι τρομακτικά αργή όσον αφορά στον κύκλο των ειδήσεων και όχι τόσο άμεσα ορατή όσο ένας κομήτης στον ουρανό, όπως στην ταινία.

Το Βήμα

Κείμενο 3 (Λογοτεχνικό Κείμενο)

Μετεωρολογικό δελτίο

Παναγιώτης Χατζημωυσιάδης

Είμαι στη δυσάρεστη θέση να επιβεβαιώσω τη σχετική πληροφορία. Εφέτος, οι πασχαλιές δεν πρόκειται να ανθίσουνε το Πάσχα, τα χελιδόνια δεν πρόκειται να επιστρέψουν στις φωλιές τους και οι κάμπιες δεν πρόκειται να βγουν απ' τα κουκούλια τους. Εσείς δε μην παρασύρεστε από τις αιθρίες, αποφύγετε την έκθεσή σας στις πολικές θερμοκρασίες και αντιμετωπίστε την κατάσταση με την απαιτούμενη ψυχραιμία. Δέκα ολόκληρους αιώνες περιμένετε υπομονετικά τα φώτα. Δεν χάθηκε πια ο κόσμος για κάτι ψωροάνοιξες που δεν προβλέπεται ποτέ πια να ξαναρθούνε.

Η ιδιωτική μου αντωνυμία

ΘΕΜΑΤΑ

»» Θέμα Α

A.1. Ποιοι παράγοντες υπονομεύουν την ισορροπία του περιβάλλοντος σύμφωνα με το Κείμενο 2; (70-80 λέξεις)

»» Θέμα Β

B.1. α. Να σημειώσετε με Σ(ωστό) ή Λ(άθος) ανάλογα με το περιεχόμενο των περιόδων που ακολουθούν. Να παραθέσετε τα αντίστοιχα χωρία που θα επιβεβαιώνουν την εγκυρότητα των απαντήσεών σας.

1. Η συμπεριφορά των ανθρώπων απέναντι στη φύση συνάδει με το ορθολογιστικό πνεύμα της εποχής. (Κείμενο 1)

2. Σύμφωνα με το Κείμενο 1 οι πολίτες στερούνται οικολογικής συνείδησης, επειδή βλέπουν ότι οι έχοντες την οικονομική ισχύ αδιαφορούν για το περιβάλλον.
3. Και τα δυο κείμενα προσκομίζουν ερευνητικά δεδομένα σχετικά με παρελθοντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.
4. Τα θέματα που αφορούν το περιβάλλον προβάλλονται από τα ΜΜΕ με τέτοιο τρόπο, ώστε να τους δίνεται η επιστημότητα που τους ταιριάζει. (Κείμενο 2)
5. Και στα δύο κείμενα γίνεται λόγος για την αφελή στάση που δείχνουν οι άνθρωποι απέναντι στην κλιματική κρίση.

Μονάδες 10

B.1.β. Ποια λειτουργία της γλώσσας επιλέγεται στα σημεία που υπογραμμίζονται στις περιόδους που ακολουθούν; Να τα μεταγράψετε χρησιμοποιώντας την αντίθετη λειτουργία.

Κείμενο 1: «Βέβαιοι ότι αδυνατούμε να τα βγάλουμε πέρα όταν μας κατατρέχουν υπέρτερες εξωανθρώπινες δυνάμεις, συνεχίζουμε να κινούμαστε στην ίδια ρότα»

Κείμενο 2: «Είναι μια αλληγορία για την κλιματική αλλαγή που γίνεται ακόμα πιο έντονη υπό το φως της συνεχιζόμενης πανδημίας»

Μονάδες 5

B.2. Το ύφος του Κειμένου 1 είναι κατά βάση ειρωνικό, ενώ του Κειμένου 2 επίσημο/σοβαρό. Να γράψετε από δύο γλωσσικές επιλογές με τις οποίες ο κάθε συντάκτης διαμορφώνει το συγκεκριμένο ύφος στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου του (8 μονάδες), παραθέτοντας, παράλληλα, και τα αντίστοιχα χωρία (4 μονάδες). Ποια πρόθεσή του εξυπηρετεί ο καθένας με τις επιλογές αυτές; (3 μονάδες)

Μονάδες 15

B.3. Στα παραδείγματα που ακολουθούν να εξηγήσετε τη λειτουργία των σημείων στίξης που σημειώνονται:

- A) «η μανία της φύσης» (εισαγωγικά, Κείμενο 1, 1η παράγραφος)
- B) Είτε τη δαιμονική (ή διαβολική) φύση ενοχοποιούμε (παρένθεση, Κείμενο 1, 1η παράγραφος)

- Γ) το αποτέλεσμα είναι το ίδιο: Βέβαιοι ότι αδυνατούμε... (άνω και κάτω τελεία, Κείμενο 1,) 1η παράγραφος
- Δ) «Αφετρίτου» (εισαγωγικά, Κείμενο 1, 2η παράγραφος)
- Ε) Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) (παρένθεση, Κείμενο 2, 2η παράγραφος)

Μονάδες 10

»» Θέμα Γ

Γ.1. Ποιες είναι οι προβλέψεις του μετεωρολογικού δελτίου του Κειμένου 3 (Λογοτεχνικό Κείμενο); Θα πιστεύατε σε ένα τέτοιο δελτίο, αν το ακούγατε στην πραγματική σας ζωή; Να απαντήσετε αξιοποιώντας στοιχεία περιεχομένου και μορφής του κειμένου σε 150-200 λέξεις.

Μονάδες 15

»» Θέμα Δ

Δ.1. Στα δυο μη Λογοτεχνικά Κείμενα που σας δίνονται (Κείμενο 1 και Κείμενο 2) οι συντάκτες αναπτύσσουν τόσο το θέμα της ατομικής όσο και το θέμα της συλλογικής ευθύνης σχετικά με τη διατάραξη της περιβαλλοντικής ισορροπίας. Σε μια ομιλία σας στον χώρο του σχολείου στο πλαίσιο της διοργάνωσης εκδηλώσεων για το φυσικό περιβάλλον, αξιοποιείτε όσα διαβάσατε για να επισημάνετε τη θεσμική ευθύνη που φέρουν πολιτικοί και κοινωνικοί φορείς, αλλά και ο κάθε άνθρωπος ατομικά για την επιδείνωση του οικολογικού προβλήματος. (350-400 λέξεις)

Μονάδες 30

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A.1. Στο κείμενο 2 παρουσιάζονται οι παράγοντες που υποσκάπτουν την ισορροπία της φύσης. Αρχικά, η επιδότηση του ορυκτού άνθρακα -που, κυρίως, ευθύνεται για το οικολογικό πρόβλημα- παρουσιάζει αυξητική πορεία. Αυτή στηρίζεται και από τα μέσα, για τα οποία, μάλιστα, οι σχετικές ειδήσεις περνούν σε δεύτερη μοίρα. Επιχειρηματίες με επικίνδυνες προτάσεις και ζάμπλουτοι με τρελές φαντασιώσεις επιδεινώνουν το πρόβλημα. Τέλος, απλοί άνθρωποι και ανώτερες ηγεσίες κωφεύουν μπροστά σε ερευνητικά δεδομένα που δείχνουν ότι η φύση έχει εξαντλήσει τα όριά της.

B.1. α.

1. Λάθος (Μολονότι θυρuléιται ότι ζούμε στην εποχή του Ορθού Λόγου, κάθε φορά που αποκαλύπτεται η ανεπάρκειά μας μπροστά σε φυσικά συμβάντα που ξεπερνούν έστω και λίγο το αναμενόμενο και το προσδοκώμενο, σπεύδουμε στην αποθήκη με τα ξεθυμασμένα κλισέ και αρπαζόμαστε από τη στερεοτυπική ανθρωπομορφική δεισιδαιμονία)
2. Σωστό (Δεν βλέπεις τι κάνουν οι βιομήχανοι και οι πετρελαιάδες; Κι αυτοί που φυτεύουν ανεμογεννήτριες σε απάτητα βουνά, τάχα επειδή τους έπιασε ο καημός για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας;)
3. Λάθος (Κείμενο 1: τουλάχιστον το 3% των μασκών μιας χρήσεως θα καταλήξει στη θάλασσα. Κείμενο 2: Ο ίδιος οργανισμός εκτιμά πως οι επιδοτήσεις θα φθάσουν στο 7,4% του ΑΕΠ μέχρι το 2025)
4. Λάθος (Μεγάλες εφημερίδες και τηλεοπτικά δελτία εξακολουθούν να προβάλλουν διαφημίσεις εταιρειών ορυκτών καυσίμων, με τις ειδήσεις για το κλίμα να αποτελούν κατά βάση ολιγόλεπτες lifestyle ενημερώσεις, πριν ή μετά από ποδοσφαιρικά / αθλητικά νέα)
5. Σωστό (Κείμενο 1: Οι πιο θρήσκοι προσθέτουν την «οργή του Θεού» και την «τιμωρία των ουρανών», Κείμενο 2: Είναι αλήθεια πως το ευρύ κοινό και οι παγκόσμιοι ηγέτες υποτιμούν πόσο ταχεία, σοβαρή και μόνιμη θα είναι η κλιματική και οικολογική κατάρρευση εάν η ανθρωπότητα αποτύχει να κινητοποιηθεί)

B.1.β. Επιλέγεται η ποιητική λειτουργία της γλώσσας, για να δοθεί έμφαση στη μορφή, στην ύφανση του λόγου και να προκληθεί συναισθηματική επίδραση στον δέκτη. Μεταγραφή με αναφορική λειτουργία της γλώσσας:

Κείμενο 1: «Βέβαιοι ότι αδυνατούμε να τα βγάλουμε πέρα όταν μας κατατρέχουν υπέρτερες εξωνθρώπινες δυνάμεις, συνεχίζουμε να διατηρούμε την ίδια στάση»

Κείμενο 2: «Είναι μια αλληγορία για την κλιματική αλλαγή που γίνεται ακόμα πιο έντονη, καθώς επιδεινώνεται από την πανδημία που συνεχίζεται»

B.2. Κείμενο 1: Γλωσσικές επιλογές που καθιστούν το ύφος ειρωνικό είναι α) ο νεολογισμός «Αφετρίτου», με τον οποίο εκδηλώνεται η αποστροφή του συντάκτη για όσα ευφυολογήματα επινοεί ο άνθρωπος για να αποποιηθεί τις ευθύνες που του αναλογούν σε σχέση με το οικολογικό πρόβλημα, β) η χρήση του υποκοριστικού «αυτοαπαλλακτικό δογματάκι», με το οποίο αποδίδεται η προσπάθεια που κάνουν οι άνθρωποι να μειώσουν το μέγεθος της δικής τους ευθύνης («Αφετρίτου» δεν υπάρχει παρά μόνο όταν καλαμπουρίζουμε, κι ωστόσο υπάρχει και τρίτο αυτοαπαλλακτικό δογματάκι). Μέσω της ειρωνείας ο συντάκτης επιχειρεί να καταδείξει την αγανάκτησή του για την ανθρώπινη στάση, να εκφράσει μια έμμεση κατηγορία και να προβληματίσει τους αποδέκτες του, που ίσως αναγνωρίζουν και τον εαυτό τους ανάμεσα σε όσους αδιαφορούν.

Κείμενο 2: Γλωσσικές επιλογές που καθιστούν το ύφος επίσημο/σοβαρό είναι α) η χρήση της διαδοχικής υπόταξης, με την οποία αναδεικνύεται η πολυπλοκότητα του προβλήματος και β) η χρήση αναφορικής λειτουργίας της γλώσσας με την οποία αποδίδεται ρεαλιστικά η κατάσταση και δίνεται έμφαση στις πληροφορίες [(Και πώς να μην αισθάνονται έτσι, όταν με βάση την τελευταία έκθεση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, οι κυβερνήσεις σε παγκόσμιο επίπεδο επιδότησαν το 2020 τα ορυκτά καύσιμα (η καύση των οποίων είναι η βασική αιτία της ανθρωπογενούς κλιματικής αλλαγής) με 5,9 τρις. €, που ισοδυναμεί με το 6,8% του παγκόσμιου Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ))]. Μέσω του επίσημου/σοβαρού ύφους ο συντάκτης επιχειρεί να αποδώσει στο φαινόμενο τις διαστάσεις που πρέπει να λάβει, να αναδείξει τη σημαντικότητά του, να καταστήσει σαφές ότι τα όρια έχουν ξεπεραστεί και ότι πρέπει να αντιμετωπιστεί με μεθοδικότητα και ευστοχία.

B.3.

- A) «η μανία της φύσης»: αυτούσια μεταφορά φράσης-κλισέ, στερεοτυπικής δεισιδαιμονίας.
- B) Είτε τη δαιμονική (ή διαβολική) φύση ενοχοποιούμε: συμπληρωματικό ειρωνικό σχόλιο του συντάκτη σχετικά με την τάση του ανθρώπου να αποποιείται την ευθύνη του καταφεύγοντας σε εξωκοσμικές δυνάμεις. Το σχόλιο δεν θεωρείται απαραίτητο για την κατανόηση και θα μπορούσε να παραλειφθεί.
- Γ) το αποτέλεσμα είναι το ίδιο: ακολουθεί η αναλυτική παράθεση του αποτελέσματος που λεκτικά προαναγγέλλθηκε.
- Δ) «Αφετρίτου»: νεολογισμός που προσδίδει ειρωνικό τόνο στα γραφόμενα.
- Ε) Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ): επεξηγηματική παράθεση του αρκτικόλεξου, καθώς ο όρος είναι γνωστότερος στον αναγνώστη με αυτή τη μορφή. Η παράθεση αυτή δεν θεωρείται απαραίτητη για την κατανόηση και θα μπορούσε να παραλειφθεί.

>> Θέμα Γ

Στο κείμενο που μας δίνεται ο αφηγητής με τη φωνή ενός εκφωνητή μετεωρολογικού δελτίου προαναγγέλλει τη φυσική καταστροφή. Αρχικά, επισημαίνει με νόημα ότι επιβεβαιώνει τις διαδόσεις σχετικά με αυτήν («να επιβεβαιώσω τη σχετική πληροφορία»), αφήνοντας αιχμές σχετικά με την αφέλεια του σύγχρονου ανθρώπου να θεωρεί φημολογίες το μέγεθος της καταστροφής. Με την επανάληψη της φράσης «δεν πρόκειται να» καταγράφει με έμφαση και αυξημένη δραματικότητα την ανατροπή της κανονικότητας που θα υποστεί η φυσική ισορροπία. Απευθυνόμενος σε β' πληθυντικό πρόσωπο στους «τηλεθεατές» του παρέχει άμεσα συμβουλές διάσωσης από το επικίνδυνο πια για αυτούς περιβάλλον («μην παρασύρεστε... αποφύγετε... αντιμετωπίστε»). Τέλος, με έντονα λαϊκό και προφορικό ύφος («Δεν χάθηκε δα ο κόσμος για κάτι ψωροάνοιξες») καθιστά σαφή την ειρωνική του διάθεση απέναντι στην απάθεια του σύγχρονου ανθρώπου, που επιμένει να εθелоτυφλεί, αν και όλα γύρω τού υπενθυμίζουν την καταστροφή («δεν προβλέπεται ποτέ πια να ξαναρθούν»).

Αν άκουγα το δελτίο αυτό στην πραγματική μου ζωή καταρχάς θα σοκαριζόμουν, καθώς οι προβλέψεις είναι δραματικές για την επιβίωση όλων μας. Περισσότερο με σοκάρει, όμως, ότι το μετεωρολογικό αυτό δελτίο κρύβει μια μεγάλη δόση αλήθειας, την οποία καθυστερούμε να συνειδητοποιήσουμε και να αντιμετωπίσουμε. Ίσως, τελικά, η σκληρή μετάδοση της αλήθειας είναι ένας τρόπος για να κινητοποιηθούμε όλοι για ένα ζήτημα που αφορά την ίδια μας τη ζωή.

>> Θέμα Δ

Αγαπητοί συμμαθητές,

Τέτοιες σχολικές εκδηλώσεις που μας καλούν να πάρουμε θέση απέναντι σε ακανθώδη ζητήματα, όπως είναι το οικολογικό, αποτελούν μια ευκαιρία για όλους εμάς να εκφράσουμε τις ανησυχίες μας και να στείλουμε ένα ηχηρό μήνυμα σε όλους όσοι με τη στάση τους επιδεινώνουν το πρόβλημα ή συντηρούν τους μηχανισμούς που το εκτρέφουν. Ανεβαίνοντας σε αυτό το βήμα, λοιπόν, εκφράζω αφενός την ικανοποίησή μου για αυτή τη διοργάνωση αφετέρου μοιράζομαι μαζί σας το βάρος που νιώθω προκειμένου να μπορέσω να αντεπεξέλθω στις απαιτήσεις μιας ομιλίας που αφορά το περιβαλλοντικό πρόβλημα.

Αναμφίβολα, το ζήτημα είναι πολυπαραγοντικό και η αναγωγή του σε μία και μοναδική αιτία εμπίπτει σε μια απλουστευτική θεώρηση των πραγμάτων. Η περιβαλλοντική κρίση είναι απότοκο τόσο της στάσης ισχυρών κυβερνητικών και πολιτικών φορέων όσο και της προσωπικής στάσης του καθενός από εμάς. Αναλυτικότερα, παρά τις διαβουλεύσεις και συλλογικές προσπάθειες που κατά καιρούς έχουν γίνει, οι κυβερνήσεις επιμένουν να προτάσσουν το οικονομικό και εδαφικό τους όφελος και να επενδύουν σε τομείς επιβλαβείς για τη φύση, όπως σε πυρηνικά. Οι βιομήχανοι αδιαφορούν για τους εκπεμπόμενους ρύπους και καταπατούν ατιμωρητί τους σχετικούς νόμους, ενώ οι λύσεις που προτείνονται

κατά καιρούς είναι είτε επικίνδυνες είτε ανεδαφικές. Απέναντι σε αυτήν την πραγματικότητα τα ΜΜΕ, που θα μπορούσαν να εκτονώσουν την οικολογική συνείδηση του κόσμου, δεν προτάσσουν ειδήσεις που αφορούν το θέμα, καθώς αυτές δεν φέρνουν τα πολυπόθητα νούμερα.

Από τη μεριά μας οι απλοί πολίτες φαίνεται να έχουμε χάσει την ακτιβιστική μας διάθεση. Κανείς δεν φαίνεται να έχει διάθεση να αντιδράσει, να εκφράσει την αγανάκτησή του ή να καταγγείλει. Κι όχι μόνο αυτό. Στην καθημερινότητά μας αποφεύγουμε μικρές, απλές ενέργειες που, όμως, θα ήταν σημαντικές για την ανακούφιση του περιβάλλοντος. Η επιμελής ανακύκλωση και η αποφυγή ρίψης απορριμμάτων αποτελούν μεθόδους που δεν απαιτούν ούτε κόπο ούτε χρόνο από εμάς. Στο ίδιο πλαίσιο, δεν είναι καθόλου δύσκολο να περιορίσουμε την κατανάλωση νερού και ηλεκτρικού ρεύματος στην απολύτως αναγκαία, ώστε να μην γίνεται άσκοπη κατασπατάλησή τους. Τέλος, ενώ όλοι επιδεικνύουμε τεράστια προσοχή πια στην φυσική μας κατάσταση, δεν επιλέγουμε το βάδισμα για την καθημερινή μας μετακίνηση, παρά τα τροχοφόρα που εκπέμπουν καυσαέρια κι επιβαρύνουν την ατμόσφαιρα.

Φοβάμαι, φίλοι μου, ότι η επιλογή της αδιαφορίας θα επιστρέψει ως μπούμερανκ πάνω μας. Και τότε θα είναι πια αργά για να κάνουμε απολογισμό ευθυνών. Εύχομαι η σημερινή μας εκδήλωση να αποτελέσει την αρχή για μια σειρά δράσεων κι αντιδράσεων σχετικά με όσα φαλκιδεύουν την επιβίωσή μας. Είναι στο χέρι μας να προστατέψουμε το περιβάλλον. Είναι στο χέρι μας να προστατέψουμε την ίδια τη ζωή.

Σας ευχαριστώ